

Міністерство освіти і науки України
Чернівецька обласна військова адміністрація
Чернівецька міська рада
Державний торговельно-економічний університет (м. Київ, Україна)
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ (м. Чернівці, Україна)
Ужгородський торговельно-економічний інститут ДТЕУ (м. Ужгород, Україна)
Університет ім. Стефана чел Маре (м. Сучава, Румунія)
Трансильванський університет (м. Брашов, Румунія)
Вища школа економіки та менеджменту (м. Братислава, Словаччина)
Університет ARTIFEX (м. Бухарест, Румунія)
Університет Траз-уш-Монтиш і Алту-Дору (м. Віла-Реал, Португалія)
Лодзинський університет (м. Лодзь, Польща)

МОДЕРНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

***МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ***

**15-16 травня 2025 року
м. Чернівці (Україна) – м. Сучава (Румунія)**

Чернівці

2025

УДК 332.146.2:338.24:339.924(063)

М 74

Модернізація управління соціально-економічним розвитком регіону в умовах євроінтеграції : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 15-16 травня 2025 р. – Чернівці : Технодрук, 2024. – 340 с.

Модернізація управління соціально-економічним розвитком регіонів є надзвичайно актуальною в умовах євроінтеграції, оскільки потребує узгодження регіональної політики зі стандартами ЄС, впровадження інновацій та цифрових рішень. Це дозволяє підвищити ефективність розвитку, забезпечити прозорість управління і посилити конкурентоспроможність регіонів на європейському рівні.

У збірнику досліджено трансформацію менеджменту бізнес-процесів у соціально-економічному просторі регіону. Особливу увагу приділено питанням адаптації регіонального бізнесу до викликів у міжнародних економічних відносинах. Висвітлено аспекти фінансово-економічного й обліково-аналітичного забезпечення сталого розвитку регіону. Розглянуто особливості використання інструментів маркетингу в умовах євроінтеграції, стратегічні підходи й антиципативне управління розвитком сфери гостинності регіону та інноваційні бізнес-технології та транскордонна співпраця університетів у вдосконаленні економічної освіти.

Розраховано на науковців, фахівців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, які цікавляться зазначеними питаннями.

ISBN 978-617-8034-61-0

Роботи надруковано в авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактів, статистичної інформації, власних імен, цитат та інших відомостей, наданих у рукописах, несуть автори публікацій.

Підписано до друку 01.05.2025 р.

© ЧТЕІ ДТЕУ, 2025

© Технодрук, 2025

4.Облік за видами економічної діяльності: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Оподаткування, облік, контроль в управлінні підприємством»; уклад.: Подмешальська Ю. В. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 143 с.

Конон Багрій, к.е.н., доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ,
м. Чернівці

ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНІВ КРАЇНИ

У сучасних умовах цифрової трансформації економіки регіонів країни потребує адаптації системи обліку та оподаткування до нових технологічних реалій. Наявна модель, сформована в умовах традиційної економіки, поступово втрачає ефективність, що зумовлює необхідність її модернізації. Проблема полягає не лише у впровадженні цифрових технологій, а й у перегляді нормативно-правових підходів та методології обліку й оподаткування. Це створює потребу у науковому пошуку нових рішень, здатних забезпечити прозорість, ефективність та відповідність системи сучасним економічним викликам. Дослідження тісно пов'язане з актуальними завданнями цифрового розвитку регіонів держави, інтеграцією до глобального економічного простору і вимагає системного наукового підходу до трансформації обліково-податкової системи.

Попри значну увагу до цифрової трансформації економіки, питання адаптації системи обліку та оподаткування до цифрового середовища в українських реаліях залишаються недостатньо дослідженими. Зокрема, бракує комплексного підходу до поєднання інформаційних технологій з методологічними, організаційними та правовими аспектами обліково-податкової системи. Наявні дослідження здебільшого зосереджені на окремих технічних або нормативних аспектах, залишаючи поза увагою системні трансформаційні процеси. Причинами цього є швидкість змін у цифровій сфері та складність реформування усталених механізмів обліку й оподаткування.

У бухгалтерському обліку спостерігається поступове впровадження програмного забезпечення, що автоматизує облікові функції, проте його використання переважно обмежується великими та середніми підприємствами. Суб'єкти малого бізнесу через обмежені ресурси часто продовжують використовувати традиційні або частково автоматизовані облікові інструменти. Це створює значну диференціацію у рівні цифровізації між різними секторами бізнесу та ускладнює створення єдиного цифрового середовища для фінансової звітності. Крім того, сучасні системи електронної звітності хоча і дозволяють зменшити час на підготовку та подання документів, але не забезпечують повної уніфікації даних та сумісності між обліковими системами підприємств та державними інформаційними платформами. Це призводить до дублювання контенту, помилок при передачі даних і збільшує навантаження як на підприємства, так і на органи контролю [1, с. 3].

Загальну характеристику цифровізації системи обліку та оподаткування в Україні подано в табл. 1, де відображено рівень автоматизації основних процесів, доступність цифрових сервісів, ступінь інтеграції облікових та податкових платформ, а також рівень нормативно-правового забезпечення цифрових перетворень.

Таблиця 1

Загальна характеристика цифровізації обліку та оподаткування в Україні*

<i>Сфера</i>	<i>Рівень автоматизації процесів</i>	<i>Доступність цифрових сервісів</i>	<i>Інтеграція з державними платформами</i>	<i>Стан нормативної бази</i>
Бухгалтерський облік	Середній (переважно на середніх і великих підприємствах)	Обмежена (залежить від програмного забезпечення та ресурсу підприємства)	Низька (обмежена сумісність з державними сервісами)	Часткова відповідність цифровим потребам
Податкове адміністрування	Високий (наявність онлайн сервісів, електронного кабінету)	Висока (загально-доступні сервіси ДПС)	Середня (потребує доопрацювання сумісності)	Частково адаптована, потребує оновлення

*Джерело: [2, с. 60].

Попри позитивні зрушення в напрямі цифровізації, повноцінна трансформація обліково-податкових процесів в регіонах та цілому в Україні стикається з низкою системних викликів, які уповільнюють впровадження сучасних цифрових рішень. Однією з ключових проблем є відставання нормативно-правової бази від темпів технологічного розвитку.

Аналіз сучасних тенденцій і проблем у цифровізації системи обліку та оподаткування в регіонах України вказує на необхідність подальших досліджень у контексті розвитку та вдосконалення цифрових інструментів для забезпечення ефективності цих процесів. Цифрові технології відіграють вирішальну роль у реформуванні фінансових систем та мають потенціал значно підвищити рівень прозорості, автоматизації та ефективності як для державних органів, так і для регіонального бізнесу. У табл. 2 представлено основні шляхи вдосконалення цифровізації обліку та оподаткування в регіонах України.

Таблиця 2

Проблеми і напрямки вдосконалення цифровізації обліку та оподаткування в регіонах України*

<i>Проблема</i>	<i>Потенційні напрямки вдосконалення</i>	<i>Важливість для цифрової трансформації</i>
Низька інтеграція цифрових рішень	Розробка єдиної платформи для обміну даними	Забезпечення безперервності та ефективності процесів
Недосконалість нормативно-правової бази	Оновлення законодавства для підтримки електронного документообігу	Адаптація до вимог цифрової економіки
Недостатній рівень цифрової грамотності	Підвищення кваліфікації кадрів, тренінги для бухгалтерів та підприємців	Збільшення ефективності впровадження цифрових рішень
Відсутність стандартів цифрового обліку	Розробка єдиних стандартів для бухгалтерського обліку та податкової звітності	Уніфікація процесів та спрощення взаємодії

*Джерело: [3, с. 180].

Для ефективної цифрової трансформації системи обліку та оподаткування в регіонах України ключовим завданням є створення сучасної інфраструктури, що забезпечуватиме

безперервний та безпечний обмін даними між усіма учасниками процесу – від регіональних підприємств до державних органів. Зокрема відсутність єдиної цифрової платформи для взаємодії бізнесу з державою спричиняє дублювання інформації, підвищує ризик помилок і затримок у поданні звітності.

У табл. 3 систематизовано основні критерії успішної цифровізації обліково-податкових процесів.

Таблиця 3

Основні фактори для успішної цифровізації обліково-податкових процесів*

<i>Фактор</i>	<i>Важливість для цифровізації</i>	<i>Заходи для вдосконалення</i>
Оновлення законодавчої та нормативно-правової бази	Створення правової основи для використання цифрових технологій	Розробка та прийняття нових законів, що підтримують цифровізацію
Інтеграція інформаційних систем	Забезпечення безперешкодного обміну даними між державою і бізнесом	Розробка єдиної платформи для обміну інформацією
Підвищення кваліфікації користувачів	Зниження кількості помилок у звітності та податкових деклараціях	Проведення тренінгів і навчальних курсів для бухгалтерів і податкових консультантів
Адаптація міжнародного досвіду	Оприлюднення найкращого досвіду для розвитку цифрових рішень	Вивчення досвіду розвинутих країн та його адаптація до українських умов

*Джерело: [4].

Отже, на сьогодні вкрай актуальним для регіонів України є створення гнучкої й адаптивної регуляторної та інфраструктурної бази, що дозволить ефективно інтегрувати новітні технології. Для досягнення успіху в цифровізації необхідна тісна співпраця між державними органами, регіональним бізнесом і розробниками, а також постійна адаптація до технологічних змін.

Одним із пріоритетних напрямів є модернізація нормативно-правової бази, яка має відповідати вимогам цифрової економіки та сприяти легальному впровадженню новітніх технологій. Важливо також створити інтегровану інфраструктуру, яка забезпечить ефективний обмін даними між бізнесом і

державними органами. Не менш суттєвим завданням залишається підвищення цифрової грамотності користувачів облікових систем, що є критичним для зменшення помилок і підвищення ефективності роботи.

Фрагментарність інформаційних систем, відсутність єдиного стандарту цифрового обліку та недостатній рівень підготовки фахівців, суттєво ускладнюють впровадження інновацій. Проте за умови тісної співпраці між державними інституціями, регіональним бізнес-середовищем і розробниками технологічних рішень, можливе створення дієвої системи для цифровізації обліково-податкової сфери, що значно прискорить і підвищить ефективність цього процесу.

Список використаних джерел:

1. Дмитренко Е. С. Становлення та розвиток інституту електронної податкової перевірки суб'єктів господарювання в Україні. *Економіка та право*. 2022. № 1 (64). DOI: <https://doi.org/10.15407/econlaw.2022.01.079>.

2. Кулинич М. Б., Матвійчук І. О., Сафарова А. Т., Герасименко Т. О. Діджиталізація обліку, аналізу та оподаткування в системі управління підприємством. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2021. № 64. С. 57–63. DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2021-64-10>.

3. Довбуш А. В., Белова І. М. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах цифровізації економіки. *Інноваційна економіка*. 2023. № 2. С. 176–181. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2023.2.23>.

4. Багрій К. Л., Гудима О. В., Шебештьєв, Е. Г. Трансформація системи обліку та оподаткування в Україні в умовах цифровізації економіки. *Актуальні питання економічних наук. Економічні науки*. 2025. Випуск 10. ISSN 3041-2129 online <https://doi.org/10.5281/zenodo.15249162> (дата звернення: 15.04.2025).

Konon Bagrii, PhD in Economics, Associate Professor,
Chernivtsi Institute of Trade and Economics of SUTE, Chernivtsi

TRANSFORMATION OF THE ACCOUNTING AND TAXATION SYSTEM IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION OF THE ECONOMY OF THE COUNTRY'S REGIONS

The study proves that the financial accounting and taxation systems in the regions of Ukraine require comprehensive changes in the regulatory, methodological and technological areas. In particular, it is crucial to enhance the qualifications of users of new technologies, support small and medium-sized businesses in the digitalization process, and encourage the development of innovations in this field.